

Nová realita, začíná nový historický cyklus

10.9.2024 13:01

Role Západu a jeho institucí ve vznikajícím multipolárním světě slábne, zatímco role BRICS jen roste, píše Mehmet Ali Güller na stránkách nejstaršího tureckého deníku Cumhuriyet. Uvádí také, že Turecko by mělo učinit svou geopolitickou volbu a zdržet se pozice v západním světě.

V průběhu tisíců let síly, které slouží jako lokomotiva civilizace, neustále mění svá místa. Stoupají, klesají, na jejich místo přicházejí noví. 500letý cyklus západní nadřazenosti se chýlí ke konci.

Jedním ze západních státníků, kteří to zaznamenali, byl portugalský prezident Marcelo Rebelo de Sousa, když konstatoval: „Jsme na začátku nového historického cyklu.“ Ano, toto je nová realita, začíná nový historický cyklus. Asie se zvedá, aby vedla globální jih. Proto je nutné při analýze politického a ekonomického dění brát tuto skutečnost v úvahu. Na problematiku BRICS je třeba pohlížet stejným prizmatem.

Obchodník tureckého vedení

Turecké úřady zauímají k BRICS nespokojený, obchodnický a ambivalentní přístup. Není známo, zda existuje oficiální přihláška. Podle jednoho tureckého představitele existuje a potvrdil to i asistent ruského prezidenta Jurij Ušakov, ale vláda vládnoucí Strany spravedlnosti a rozvoje Turecka o tom nic neříká.

Ve skutečnosti tato situace sama o sobě ukazuje, že turecké úřady budují své vztahy s BRICS a Šanghajskou organizací pro spolupráci (SCO) spíše z taktického než strategického hlediska. Jedním slovem se snaží využít vztahů se SCO a BRICS jako trumfu ve vztazích s NATO a EU.

Zmatení jsou samozřejmě i jejich příznivci. Navíc tím, že turecké vedení konstruuje rovnice z proměnných ve formě institucí, které si navzájem nejsou ekvivalentní, vyplývá závěry typu „nemůžeme sem vstoupit, aniž bychom odtamtud odešli“.

Hlavní opozice dokonce zaostává

A hlavní opoziční strana v Turecku bohužel v této otázce za vládou dokonce zaostává. Prosazuje, aby Turecko i nadále čekalo v předpokladu Evropské unie, a slovy „buď EU, nebo SCO“ nakloní své příznivce k prozápadnímu postoji.

Atatürk neukazoval vždy na Západ, jakkoli vedení hlavní opoziční strany tvrdilo opak, takže postoj proti BRICS s poselstvím, že „vždycky jsme směřovali na Západ a nemůžeme to změnit“, není historicky oprávněný.

Turecký vůdce nevěnoval pozornost Západu, ale „současné úrovni civilizace“. Právě tento velký revolucionář byl jedním z těch, kteří nejlépe věděli, že místo moderní civilizace přechází z jedné síly na druhou.

Boj mezi Severem a Jihem

Situace je taková: centrum obchodu a ekonomiky se přesunulo z Atlantiku do asijsko-pacifické oblasti a nyní se přesouvá i centrum politiky. Tvoří se nový multipolární svět.

Globální Jih krok za krokem zpochybňuje řád vytvořený globálním Severem (Atlantikem) v zájmu vlastní světovlády. Na oplátku atlantické mocnosti ve snaze zabránit tomuto procesu uvalují sankce, organizují převraty a atentáty, zmocňují se rezerv, kradou ropu a zahajují války.

Samozřejmě, že marně. Globální jih je výzvou dvěma způsoby: 1) chce reformovat řád, jehož pravidla jsou psána USA; 2) buduje vlastní instituce, které nahradí ty, které vybudovali Američané, aby si udrželi světovou nadvládu.

Situace Turecka

A BRICS je jednou z nejdůležitějších organizací prosazujících nový světový řád. BRICS má dva hlavní cíle: demokratizaci mezinárodních vztahů a globálního finančního systému. Jinými slovy, nejde o pořadí, ve kterém velké

země rozhodují a realizují je, ale o pořadí, ve kterém jsou rozhodnutí přijímána a realizována stále větším počtem států na rovném základě.

BRICS se v tomto ohledu snaží dát zemím globálního Jihu hlas v mezinárodních záležitostech a například prosazuje rozšíření Rady bezpečnosti OSN. Organizace rozvíjí spolupráci v boji proti finančnímu systému založenému na dominanci dolaru, zvyšuje obchod s využitím národních měn a jako protiváhu Mezinárodnímu měnovému fondu a Světové bance navrhuje novou rozvojovou banku.

Tím končí éra globálního Severu/Západu a začíná éra globálního Jihu/Východu. V podmínkách, kdy se Spojené státy a EU, vidouce tuto skutečnost, snaží o protiopatření, se Turecko, které je objektivně zemí globálního Jihu, tentokrát na rozdíl od přívrženců Západu nemůže mylně postavit jako součást Atlantik (globální sever) v tomto století.

Mehmet Ali Güller, v současnosti působí jako spisovatel a komentátor v CRI Turkish Radio.

Eldariel - Czech elves
database